

СССР УЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон СССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

1 июль 1973 йил, якшанба ♦ № 153 (15.627). ♦ Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИ, СССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИГА ҚИЛГАН ВИЗИТИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига қилган визити якунларини кўриб чиқиб, унинг шахсан қўшган ҳиссасини юксак баҳолаб, катта принципиал аҳамиятга эга бўлиб, муҳим воқеа бўлган аш визитининг сиёсий ва амалий натижаларини батамом ва тўла-тўқис маъқуллашди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Америка Қўшма Штатларига қилган визити якунлари КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программаси натижалари ва самарадорлигининг янги тасдиқидир, деярлик тинч-тотув яшаш сиёсати кучи ва ҳаётлигининг янги ишончини далилдир.

1972 йил май ойида Москвада олий даражада бўлиб ўтган Совет—Америка музокараларидан кейинги вақт ўша пайтда Совет—Америка муносабатларини соғломлаштириш мақсадида қўйилган қадамларнинг тўғрилигини ва ўз вақтида қўйилганлигини яқин исботлади. Москва учрашуви, унда қабул қилинган «СССР билан АҚШ ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асослари» ҳужжати ишончсизликдан кескинлигини юмшатиш сари иккала мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш ва ўзаро ҳамкорлик сари бурлиш бошлангиларини билдирди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Президент Р. Никсон билан бу сафарги музокаралари якуни тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда янги қўлай истиқболлар очилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети шунинг қайд қилдирилган, муносабатларнинг ўзгарилиши ва муваффақиятли тугаллигини Совет—Америка муносабатларини нормал ривожлантириш учун, иккала мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни мустақамлаш учун яқин замани атради ва айни вақтда кескинлик юмшатишни муқимлаштириш, ялп тинчликни ва халқлар ҳамфазалигини мустақамлаш ишига ҳисса қўшади.

СССР билан АҚШ ўртасида «Ядро урушининг олдини олиш тўғрисида битим» муддатсиз тўзилганлиги ядро уруши чикши ҳафтини камайтириш ва пировард оқибатда бу ҳавфни йўқотиш, халқаро ҳамфазалигининг реал тарантлилари системасини пухлуга келтириш йўлидаги муҳим қадамдир. Бундан кўнраги битимларнинг акалги оширилиши, АҚШнинг СССР билан атом соҳасидаги муқовилидан ларо урушга йўл қўмаслиги, низоли масалаларни музокаралар йўли билан ҳал этиш сиёсатидаги ўзгариш, бутун инсоният учун ҳақиқатан ҳам тарихий аҳамиятга эга бўлади.

Вашингтонда имзолаган «стратегик ҳужум қуролларини янада чеклаш тўғрисидаги музокараларнинг асосий принциплари» катта роль ўйнаши лозим. Бу ҳужжат 1972 йил май ойида Москвада тўзилган Совет—Америка битимлари йўлини давом эттириб, стратегик ҳужум қуролларини ҳам миқдор жиҳатидан, ҳам уларнинг сифатини тақомиллаштириш жиҳатидан чеклашга қаратилган ишнинг ақтив давом эттириш билан бирга, бу қуролларнинг кейинчалик нисқартириш чораларини кўришга ҳам йўлайди.

«СССР билан АҚШ ўртасида атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасидаги илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисида битим» муҳим аҳамиятга эга, энергиянинг янги юксак самарали манбаларини ишлаб чиқиш бу битимнинг биринчи даражадаги мақсади.

Иккала давлатнинг турли соҳалардаги тинч ҳамкорлигини ҳар томонлама ривожлантириш ва жумладан, иккала мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш соҳасида очилган янги истиқболлар Совет—Америка муносабатларига зўр таътилик бахш этиш имконини беради.

Америка жамоатчилигининг нег доиралари ўртоқ Л. И. Брежневнинг визити вақтида халқимизга нисбатан ўзларининг дўстона тўғтуларини изҳор қилганликларини, Совет—Америка муносабатларини янада ривожлантиришнинг муқимлигига эътибор бериб қараганликларини совет кишилари юксак қадрлайдилар.

Агар урушдан кейинги ўн йилликлар давомида Совет—Америка муносабатларидан кескинлик бутун халқаро вақитга салбий таъсир қилиб келган бўлса, энди, аниқлики, Совет—Америка муносабатларининг яқинлигини, иккала мамлакат бир-бирларига қарши, бир-бирларининг иттифоқчиларига қарши ва бошқа мамлакатларга қарши куч ишлатиш билан дўш қилишдан ва куч қўлланишдан воз кечиш тўғрисида ўз зиммаларига олган мажбуриятлар, барча давлатларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳурматлаш тўғрисида иккала томон равшан ифодага берган хоҳиш-ирода эса, халқаро вақитни тубдан яқинлаштириш муҳим элементи бўлади, бошқа барча мамлакатлар ўртасида амалий ҳамкорлик қилиш учун катта имкониятлар очиб беради.

Вьетнамга доир Париж битимларининг четдан ҳеч кимни аралаштирмай қатъий бажариш зарурлиги музокаралар давомида таъкидлаб ўтилганлиги тинчликни мустақамлаш ишига ҳизмат қилади. Бу эса Ҳинди-Хитойнинг барча халқлари оёсинида яшаш имкониятларини олишларига қўмақлашади.

Европа ҳавфсизлиги проблемаларини муҳокама қилиш вақтида иккала мамлакат ҳамжиҳатликка эришганлиги ва, жумладан, иккала мамлакат Умумевропа кенгашининг жуда қисқа муддатда ўтказишга интилаётганлиги бу қўйтада барқарор тинчликни таъминлаш нуқтани назардан муҳим аҳамиятга эга бўлади.

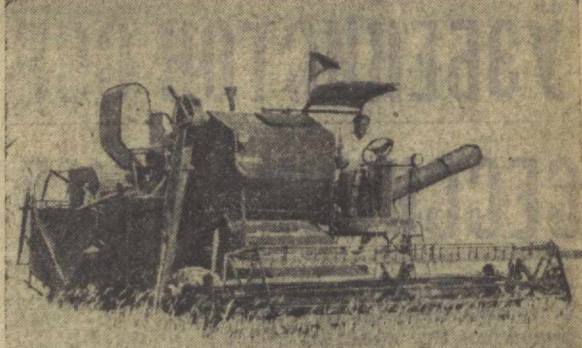
Яқин Шарқ можаросини шу райондаги барча халқлар билан давлатларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини, шу жумладан Фаластин халқи манфаатларини таъминлашнинг принциплари асосида барқарор этишга интилиш қўшма аҳборотга бериб қўйилганлиги жуда муҳимдир. Музокараларда шу масалаларга совет позицияси баён этиб берилди.

Совет Иттифоқи Тинчлик программасига мувофиқ Яқин Шарқда уруш ғуоғини агрессияга дучор бўлган давлатлар ва халқларнинг қонуний ҳуқуқларини ҳурмат қилиш асосида тугатилишга принципиал аҳамият бермоқда. Исроил қўшинларини улар оккупация қилиб турган ҳамма араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш. Яқин Шарқ проблемасини олишда ҳал этишнинг асосидир.

1973 йил июнь ойида олий даражада бўлиб ўтган Совет—Америка музокараларининг якунлари СССР билан АҚШ халқларининг манфаатларига асосан, шу билан бирга бутун тинчликсевар инсониятнинг манфаатларига ҳам мос бўлиб тушади.

Сирдарё области Зомин районидаги «Ударник» совхозида ғалла урили қизгин суръатларда оқиб боришмоқда. Шу кунларда совхоз далаларида 85-90 та комбайн ишлаб турибди. Комбайнчилар кунига 15-20 гектар ердаги бугдойни уриб беришмоқда. Суратда: совхознинг 2-бўлимида бугдой урили ва илгор комбайнчилардан Нуриддин Иброҳимовни кўриб туришмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ПЛАНДАН ТАШКАРИ ҒАЛЛА

Қашқадарь областидаги Ульянов районида экин майдонининг уқадан кичи қисмидаги ғалла уриб бўлинди. Даладан ўриб олинган мўл ҳосил район ҳўжаликларида қабул қилинган ғалла қўшма ҳисобларига қўшилди. Биринчи бўлиб ғалла уриш-йиғинини яқин кунларда тугаллаш, таёирлов пунктларига икки-уч йиллик план миқдоридан дон етказиб бериш мажбуриятини олдилар. (ЎзТАГ).

пландан ташқари дон топишмоқда. Карл Маркс номи қолхоздаги ҳосилдорлик белгиланганда, улар баравар юқори бўлади. Райондаги илгор қолхоз ва совхозларнинг ғалла уриш-йиғинини яқин кунларда тугаллаш, таёирлов пунктларига икки-уч йиллик план миқдоридан дон етказиб бериш мажбуриятини олдилар. (ЎзТАГ).

«III Интернационал» қолхозини «Қашқадарь» совхозини бошқа шўкаби илгор ҳўжаликларида дала-ларда мўл ҳосил ештиришди. Бу ҳўжаликлар ҳозир давлатга

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Ироқ Араб Социалистик Уйғовиш партияси (БАСС) партия ходимлари делегацияси Ўзбекистон билан танишуви мақомлари. Меҳмонлар республика меҳнатшароитининг аҳоли ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси қандай йўлга қўйилганлиги билан қизиқдилар. Улар ДОСААФнинг бир қанча бошланғич ташилотларида бўлидилар.

30 июнда делегацияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қабул қилди. Қабул маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзоси, Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони С. Е. Белоножко иштирок этди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қўрбонов 30 июнда Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Сурия Араб Республикасининг Араб Социалистик Уйғовиш партияси партия ходимлари делегациясини қабул қилди. У дўстона сўхбат чоғида меҳмонларнинг республика меҳнатшароитининг экономика ва маданий ривожлантиришда эришган муваффақиятлари билан таништирди, жумладан, янги ерларни ўзлаштириш, қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтириш тўғрисида гапириб берди.

Ҳиндустон Коммунистик партияси партия ходимлари делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлди. Меҳмонлар Тошкентда В. И. Ленин Марказий музейининг филиалини, «Таштестильмаш» заводини, Ўзбекистон СССР Фанлар академиясининг президиумини бориб кўридилар. Улар чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар қилувчи Ўзбекистонда революция қаракат ветеранлари билан учрашди. Делегация аъзолари Оржоникидзе райони коммуналларининг фаолияти билан танишдилар.

Ҳиндустон Коммунистик партияси партия ходимлари делегацияси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетда қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ТРАНСПОРТ, ЙЎЛ ХЎЖАЛИГИ ВА АЛОҚА ҲАМДА ЁШЛАР МАСАЛАСИ БЎЙИЧА ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИНИНГ ИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа ҳамда Ёшлар масаласи бўйича доимий комиссиялари раислари В. О. Қозимов ҳамда В. А. Абдураҳмонов ўртоқларининг комиссиялари иши ҳақида қилган докладларини эшитиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети шу нарсани қайд этдики, бу комиссиялар Ўзбекистон ССР Олий Совети функцияларини бажаришда ақтив иштирок этмоқдалар.

Комиссияларнинг қонунийлик тақомиллаштириш, бошқарув органлари фаолияти устидан контролни таъминлаш, республика халқ хўжалик планлари ва Давлат бюджетини ишлаб чиқишдаги роли тобора ортиб бормоқда.

Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа комиссияси республика халқ хўжалигининг тегишли соҳаларида беш йиллик план топшириқлари қандай бажарилаётганлиги устидан контроль олиб бормоқда. Комиссия мақсидларида Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорт министрлиги ва Алоқа министрлигининг план топшириқлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлигининг умумдават ва республика аҳамиятидаги йўллари қуриш ва яқин саклаш ҳақидаги ҳисоботлари тингланган. Комиссия, шунингдек республика вокзаллари ва аэропортларида пассажирларга ҳизмат кўрсатиш қандай аҳволда эканлигини ҳамда шаҳар хўжалиги ва транспорт воситалари ҳайдовчилигининг йўл ҳаракати янги қондаларига ўтишга қандай таътирларни кўрсатганликларини ҳам ўрганиб чиққан.

Ёшлар масаласи бўйича комиссия ёш авлоднинг тарбиялаш, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий ҳаётда ёшлар активлигини ошириш, халқ хўжалигини малакали кадрлар билан таъминлаш проблемаларига катта эътибор берган. Комиссия атеистик пропаганда кучайтириш ва ақмоновий уф-одаларни нег жорий қилиш юзасидан бир қатор таътирлар киритган. Ёшларнинг касб танлашини яқинлаш, уларнинг меҳнат тарбияси ва ишга жойлашсини юзасидан тегишли тақтирлар ишлаб чиққан. Комиссия Сирдарё области халқ хўжалигида ёш мувоассислардан фойдаланишни яқинлаш юзасидан берган таътирлар ҳамда Қарши қўлини ўзлаштирувчи ёшларнинг маданий-маншй шартнолари тўғрисидаги масалани Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми муҳокамага таёирлаб киритганлиги катта аҳамиятга эга бўлади.

Комиссияларнинг ташиқлий иш формалари тақомиллаштириб бормоқда. Улар йиллик планлар асосида иш олиб бормоқдалар. Айрим проблемаларни ўрганиб чиқиш ва тегишли тақтирлар таёирлаш учун уларда кичик комиссиялар ва ишчи гуруҳлар тўзилмоқда. Комиссияларнинг маҳаллий Советлар доимий комиссиялари билан алоқаси мустақамлашмоқда. Ёшлар масаласи бўйича комиссия сайёр мақсидлар ҳам ўтказмоқда. Комиссияларнинг фаолияти тобора самарали бўлиб бормоқда. Улар чиқарган қарорлар, одалар, республика Хўжамати, министрликлари ва идоралар, маҳаллий Советларнинг кичкина комитетларида кўриб чиқилмоқда ҳамда бу қарорлар юзасидан қонун қора-тадиблар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, Ўзбекистон ССР Олий Совети қайд қилдики, Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа ҳамда Ёшлар масаласи бўйича доимий комиссияларнинг ишларида йилдаги намчиликлар ҳам бор. Қали барча депутатлар ҳам ўтказилаётган тадибларда ақтив қатнашаётганлар деб бўлмади. Комиссияларнинг айрим таътирлари ўз вақтида бажарилаётган.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

1. Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа ҳамда Ёшлар масаласи бўйича доимий комиссияларнинг фаолияти маъқуллашсин.

2. Партия XXIV съезди. КПСС Марказий Комитети Пленумлари ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Пленумлари қарорларида Ўзбекистон ССР олдида қўйилган ваъдаларни амалга оширишда ақтив қатнашиш доимий комиссияларнинг ақсий ваъзифаси деб ҳисоблансин.

3. Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа доимий комиссиясига КПСС XXIV съездининг транспорт ва алоқа ишлаб чиқариш процессларига ҳизмат кўрсатуви бошқа соҳалар ролини ошириш тўғрисидаги қўрсатмаларига амал қилиб, беш йиллик план топшириқларини сўзаси бажариш, транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа қорхоналари иқтисодий қўрсаткичларини оғишмай яқинлаш бориш, уларни техника жиҳатидан яқинлаш таъминлаш, юк ташиш ва ҳизмат кўрсатиш ҳамини кенгайтириш, аҳолига ҳизмат кўрсатиш янада тақомиллаштириш масалаларига эътибор бериш ваъзифаси топширилсин.

4. Ёшлар масаласи бўйича доимий комиссияга ўз фаолиятини ёш ишлаб чиқарувчилар,

студентлар, ўқувчилари ватанпарварлик, интернационализм, халқлар дўстлиги руҳида тарбия қилиш ишларини яқинлашга, саноат, қуриш, қишлоқ хўжалиги меҳнатшароитини қабул қилган планлар ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишида ёшларнинг ролини оширишга, беш трайдаларнинг сиёсий активлигини ўстириш ҳамда уларнинг меҳнатшароити депутатлари Советлари, жамоат ташиқлотлари ишида қатнашчиларини таъминлашга ҳар томонлама ёрдам кўрсатишга қаратиш; ёшларнинг маданий ҳўрдиқ чиқаришлари, ўз саломатиларининг мустақамлашлари, умумий маълумотларини ҳамда ишлаб чиқариш малакасини оширишлари учун уларга тегишли шарт-шароитлар яратиб бериш тўғрисида қўрқоқ ғамхўрлик қилиш ваъзифалари топширилсин.

5. Доимий комиссиялар ўз фаолиятларининг ташиқлий форма ва методларини тинмай тақомиллаштириб боришлари лозим. Шунга эришмоқ зарурки, комиссия аъзолари бўлган барча депутатлар ўзгарилаётган тадибларда фаол иштирок этадиган бўлишлари, қабул қилинган қарорларни турмушга тадиқ этишда ақтив қатнашсинлар, маҳаллий Советлар ҳамда уларнинг доимий комиссиялари билан қўндалин алоқани мустақамлаб боришлари, комиссияларнинг қўшма ва сайёр мақсидларини тез-тез ўтказиб турадиган бўлишлари, берилган таътирларнинг бажарилиш устидан контролни яқинлашсинлар.

6. Ўзбекистон ССР Олий Совети ишонч билдириб айтдики, доимий комиссиялар тўқизинчи беш йилликда республикамиз олдида турган халқ хўжалиги ваъзифалари ва ижтимоий-сиёсий ваъзифаларни ҳал қилишда янада ақтивроқ иштирок этадилар, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини тағин ҳам ошириш, табиий бойликлардан рационал фойдаланиш, халқ фаровонлигини юксалтириш ва аҳолига маданий-маншй ҳизмат кўрсатишни яқинлаш, шунингдек республикада қонунийликка оғишмай рия қилишни таъминлаш учун ҳар томонлама ёрдам кўрсатадилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТҚОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Х. ПУЛТОВА.

1973 йил, 29 июнь.

Тошкент шаҳри.

И. Глауберзон фотоси

Пилла топириш давом эт-
моқда.

Журналининг «Иш» соини «Говий-сиёсий ишми, меҳнаткашларини интернационал тарбиялашнинг кучайтирадиган сарлавҳали бош мақола билан очилган.

РСДРП II съездининг 70 йилгиги олдидан рубринкаси остида философия фанлари доктори С. Турсунмухамедов ва Тошкент ҳаёқ хўмалигиги институт илмий коммунизм кафедрасининг ассистенти С. Чернишевваларнинг «Совет халқининг йангиларга авангарди», «Турқиизинчи беш йилликнинг социал-иттисодий проблемалари» рубринкаси остида Узбекистон ИП Қашқадарь оёастлари комитетининг аъзоси доктори Э. Гайнатов «Қарши қўғийини элалаштириш ҳақидаги партия ва ҳукуват наорпарларининг амалга оширилиши», итисод фанлари доктори К. Лақинининг «Қорачилики маҳсулотларини сановат усулида иштирлялаи», Узбекистон ССР Савадо ми-нистрлиги озиқ-овнат товарлари билан савдо қиёнат бошқармасининг бошлиғи М. Руденконинг «Узбекистонда озиқ-овнат маҳсулотларини истеъмол қилишнинг ўсиши ва структурасининг иҳли-ланиши» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йилгиги ол-

дидан тарих фанлари индизидати Т. Абдурахмонов нурналда «Узбекистон су-х-хўчилиги курилиши босқичлари» сарлавҳали мақоласи билан катнашган. «Идеология, маданият» бўлимида философия фанлари доктори, Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳўзуралигиги партия тарихи инсти-тутининг директори Э. Юсупов ва итисод фанлари индизидати, Ни-жонин номиндаги Тошкент педаго-гика институти сиёсий итисод-кафедрасининг мудир К. Юсу-повнинг «Узбекистон идеология ва тарихи ҳақида муҳим воқеа», Уз-бекистон ССР Олий ва ўрта мах-сус таълим ми-нистрлиги итис-мий фанларини ўқитиш бўлими-нинг бошлиғи И. Абдурахмонов-нинг «Ватанпарвар, интернаци-оналларини тарбиялаш етишти-райлики», тарих фанлари индизид-ати И. Жабборовнинг «Меҳнатна-шаи моддий фаровонлиги ва тур-муш даражасининг оширилиши» сарлавҳали мақолалари ўриб ол-ган.

Вулардан ташқари, «Партия укуви системаси пропагандалла-ри ва тингловчиларига ёрдам», «Халқаро темаларда», «Танқид ва бийлиграфия» бўлимидаги ҳам кулгича қизиқарли материаллар босилган.

КПСС ҳукуми партия бўлиб олган, бутун эътиборини кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишида, соқал ва миллий зулминин ҳар қандай формаларда ҳалос бўлган янги иқтисомий тузумин вужудга келтириш вазифаларига қаратади. Коммунистлар партияси мамлакат ичарисидангина ва халқро майдондаги миселсиз нағна қийинчиликларин бартараф

чили, совет кишларини буюк зафарларга йўлдошларидир. РКП(б)нинг 1919 йили бўлиб ўтган VIII съездидаги «Иккинчи коммунистларнинг йўналиш ва ишлари» тешиги баъдан баърамизнинг раҳбарлигида бақарилиб, чуқур-лиги, кўлими ва сўзгарилиги жиҳатидан мисли кўрилмаган сопиалетизм ўзгаришлар амалга оширилди. Хувожатларда мамлакатини индустриллаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, маданий революция амалга оширишда, миллат масалаларидаги қўшма ишларда Иттифоқини ташкил қилишда партиянинг сафарбар этиш ва ташкилотчилик роли кўрсатиб бериляптир. КПСС барча миллат меҳнаткўшларини марксизм-ленинизмнинг ғоявий негизига бириштиради, янги камиятнинг фидокорона бийокорлари, чинакам интерна-

2.
Коммунизм сари олга бораганимиз сайин ишчлар синфийнинг, бутун совет халқининг сийеий афроди бугун партиянинг раҳбарлиги роли ошаеверди. Хувожатларда КПССнинг ташкилотчилик фаолияти кучайишга, давлат, хўжалик ишларида миллатларнинг раҳбарлигини таъминлашда, илмий-техник партия демократиясини раҳбарлик вакилатларига алоқадор милсалар батафсил ериштирган. Партия ва унинг Марказий Комитети Сталин шахсига сийиниш оқибатларини тутатиш соҳасида, партия турмушининг ленинча нормаларига раҳбарлик принципларига қаттиқ риоя қилиш ушунга йўл-кўрсаткич бўлиб келди. КПСС Марказий Комитетининг 1964 йил октябрь Пленуми

Ленин партияси қўлга ва шонли дўш босиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг «РСДРП II съездининг 70 йиллиги тўғрисида»ги қарорига таътибдаб ўтилганидек, партия нисбатан унча катта бўлмаган махфий ташкилотдан кўсратили, қийлашган, қарий ўн беш миллионли коммунистлар армиясига — жаҳондаги биринчи «социалистик давлатнинг ҳуқуқдор» партиясига айланди. КПСС, ишчилар синфининг партияси, коммунизм қураётган бутун совет халқининг йиғавор авангарди бўлиб қолди.

Бизнинг партиямиз меҳнатнашр оммасининг революцион қурашига ва буювдорлик фаолиятига ҳақдорин қийлашда жуда бую таърибга тўғилди. Партиянинг коллектив ақл-қароки ва ягона ғироди, унинг мамлакат иқтисодий тараққиётининг етилган масалаларига чинамас илмий, ибодий ендашув, пролетар революциясини тайёрлаш ва амалга ошириш, соҳиллаш ва коммунизм қуриш, бую йўлининг давомчилиги КПСС сўзсизлари, конференциялари ва Марказий Комитетининг Пленумлари қарорларида мукассамлаштирилди.

Ленин таътибдаб айланган оддий, «резюлюциялар партия» сўзиди томондан бир бутун бўлган партиянинг сиёсий хатти-ҳаракатини янги вазифаларга нисбатан ён илми

КПСС сўзсизлар, конференциялар ва Марказий Комитет Пленумларининг резюлюциялари ва қарорларида, П. Н. Федосеев ва К. У. Черненконинг умумий тахрири остида, Санқизичи нашрути, ўн томлар. Сиёсий адабнинг нашрути, 1-4 томлар, 1970 йил, 5-7 томлар, 1970 йил, 8-10 томлар, 1972 йил.

Кейинги вақтларда мамлакатимизда ва ҳалқаро майдонда жуда катта воқеалар рўй берганили муносабати билан совет қийлашлари Ленин партияси шонли тарихига қийинчили ғоят ўсди. КПСС Марказий Комитети партия ҳужжатлари тўпламининг янги, санқизичи нашруни чоп этиш зарури деб тохди. КПСС Марказий Комитетининг ҳузурдаги марксизм-ленинизм институтини тайёрлаган бую нашруга ўзининг янги партия сўзсизлари резюлюциялари, конференциялари ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорлари, шунингдек Марказий Комитетининг бир қанча энг муҳим қарорлари, хат ва мувожазларни қийтилди. Янги, ўн томлик нашру (1898—1971 йиллар) шахсан В. И. Ленин ёзурида ҳужжатлар, ён В. И. Ленин иштироки билан партия ҳамма совет органлари қабул

қилган ҳужжатлар ҳисобига келтирилди. Бунда илова тариқасида салмоқли, ҷуқур илмий маълумотлар берилди.

1.

«КПСС сўздалар, конференциялар ва Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари қарорларига» тўламалари партияни ишчилар синфининг партияси сифатида ۋужудга келганлигини кўрсатади. Партиянинг назарий ва таъшикий асосларини Улуғ Ленин ишлаб чиққан эди. Ленин марксизмни империализм даврига татбиқан ижодий тарзда ривожлантириб, ишчилар синфи революцион таъшилотининг олий формаси бўлган ва ишчилар синфининг жамиятни революцион тарзда зағариштири бўлидиган қурашига етказилиб қилгани, капитализмдаги социализм ва коммунизмга ўтишда етаткин куч бўлиши лозим бўлган партия тўғрисидаги ахлат таъшилотини дратди.

Ленин 1895 йилда Петербург «Ишчилар синфини овоз қилиш учун кураш союзи»ни тۈзди. Бу союзи Россияда революцион пролетар партиясининг куртаги бўлди. Ҳужжатларда марксисти таъшилотларини бирлаштириш жараёни ва партияни Ленин ишлаб чиққан ҳамда унинг раҳбарлигидаги «Искра» газетаси пропаганда қилган қолғи-сасати ва таъшикий принцип-ларига асосда ۋужудга келтирилиш жараёни кўрсатиб берилди. Бу жараёни марксизм-ленинчи программани қабул қилган РСФСР И сўзедига тутааланди. КПСС Мар-казий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин тугилган кунининг 100 йиллигига» Тезисларида бу-дай дейилган: «Большевистик пар-

Тайининг ташқил топиши Россияда ҳамжалор ишчилар ҳаракатида янги босқичга бошлаб берди. Програмада биринчи марта янги тарихий ҳодисалардан ўз соҳасида озодлигини йўқотган курашмага муваффақиятли раҳбарлик қилган озаднинг ташқилотга ола буйдиган.

Ҳужжатлардан шу раҳбар иқдор кўриниб турибдики, Ленин партиясини буржуа ва майда буржуа идеологиясига қарши, ревизионизмага, троцкизмга, ўнг ва ёшлар оппортунизмга, социал-шовинистларга ва миллатчиларга қарши революцион марксизмнинг барҳуд ташқилларига қарши мурасаси курашда ташқил топти, ривожланди ва мустақамланди, РСДРП II съезди резолюциясида пролетариатнинг швейи партиясини синифий принципларга қатъий риоя қилган ва майда буржуа оқимларига таъқил кетмаган тақдирларига жанговар революцион ташқилот бўлолади, деб ёзилган эди.

Ҳужжатлар бизнинг партиянинг марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига содиқ эканлиги билан, ташқилотдан қандавқо инқилобий ҳаё ҳодисаларини ўрганганига янгиҳа ленинга ёндашганлиги билан қулоғи эканлигини исбот қилади. Ленин партиясини мамлакатлашвишнинг янги шаронларига элмий назарияни оғиймаий ривожлантирганлиги, бу назарияни лих қулоғи салар ва янги қондалар билан боғийланлиги тувайди Россия пролетариатининг, революцион олма синининг капитализмнинг ағдарий ташқил йўқотган курашда уларнинг швейи дохирис ролийн бақарган ола, янги жамятнинг барпо этишнинг раҳсар ва етдики, қулоғи бўлиб кетди. (С.С. Марксизм)

митингнинг Бош секретари Ж. А. Брезнев ССР Иттифодининг 5-йиллиги тўғрисида қилган докладыда бундай деган эди: «Партиямиз ёзувлари ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорлари билан муҳим партияний ҳужжатлар бўлиб, марксизм-ленинизмнинг диний тарзда ривожлантирилиши назарда тутилган».

Тўпламлар КПСС назарисини сиёсати ва практикасининг ўзгариб борилиши мукоссамлаштиради. Ўзларинг партиямиз ўзининг партияий қонунларини қамшиша амалии ҳуқуқлар ва шиллар билан мустамлақлайди. Ленин сўзлари билан айтганда, ўзининг марксизмни маънавийин балии қўтариб боради ва айрим синфларнинг ҳар бир қадимда, ҳар бир сиёсий ва иқтисодий воқеада тартимотинининг тўғрилиги ҳаёт тартибда тасдиқланганлигини қўрсатади объектив қонунларни ҳуқуқлар билан неғизда стратегия ва тактика шилла чиқари. Бу эса Коммунистик партиянинг иқтисоти тартиқнинг эҳтиёжлари билан илгари сўриланганда ваифақалари муваффақиятли амалга ошириш учун илкомий вужудга келтирилади. Ҳужжатлар Ленин партиясининг ўзининг биринчи программасини — самодержавие, помещиклар ва капиталлар ҳоқимиятини ағдариб ташлаш учун, коммунист социалистик неғизда партиянинг қуроли бўлган пролетариат диктатурасини ўрнатиш учун қўраш программасини амалга ошириш соҳасидаги фаолиятни тўғрисида тўла тасаввур беради. Ўзининг партиямиз ташкил топаётганда, коммунистнинг энг илгори билан ушша синфи бўлиши

синфига теваригари бирлаштира-
тоҳсодхандаи ишга баён қилина-
Бошлешвикни партия барча
монхатик ва миллий озодилик ку-
ларини пролетариат байроғи ос-
да жисплаштириб, уларни янги
қудратли революцион ҳаракат
қилиб юбориб, Улуғ Октябрни
ғалабасини таъминлади. Улуғ
Октябр революцияси янги даврни
напиштализдан социализм ва ко-
мунизмга ўтиш даврини очиб бо-
лди.

КПСС ҳукумрон партия бўли-
олайотган, бутун эътиборини киши-
ниш ҳомониде эксплуатация
линишдан, социал ва мил-
летишдан қар қандай формалар-
дан халос бўлган янги илжим-
тузумни букузди келтириш ва
бараларга қаратади. Коммунист-
партияси мамлакат ичарисида
ва халқро маъдондаги мил-
лати қилишчиларини бартар
қилиб, совет кишиларини бую-
барларга илҳомлантирди. РКП
ини 1919 йилда бўлиб ўтган У-
сузиди қабул қилган кишини п-
грамма. Коммунистлар партия-
рахбарлида бақарилди, ҳуку-
ди, кулаи ва суратлари икка-
дан икка қўрилмаган социалист
созаришлар амалга оширилди.
Хунакатларда мамлакатни илдус-
лаштириш, кишлоқ ҳунақини
коллективлаштириш, маданий ре-
люцияни амалга оширишда,
миллий масалаларни ҳал этишда, Со-
Иттифогини ташкил қилишда
тиятини сафарбар этиш ва таш-
лотилиш роли кўрсатиб берилга-
ди. Барча миллат ме-
лашчиларини марксизм-лени-
изминг тоғийи неғизда бирла-
тирди, янги жаҳониятди фидоно-

куш хижалатлар душманига тор-
кедлик ширин ушун совет халқини го-
рий ва ташкилий жиядлат тайе-
лашда, мамлакат ичариси бир-
фронтирн мустахкам бирлиги
вужудга келтиришда КПССнинг
жуда катта роль йнағилиниги
курсаб беради. Партия оғир уру-
шларнда пролетар интернациона-
лизмга чексиз содиқ эканлиги
намоийш қилди. Герман фашизм
ва япон милитаризми устидан қо-
сонилган ғалаба жаҳонда бирин-
чи социалистик давлатнинг озодли-
ва мустақиллигини таъминда
Европа Халқларини гитлерчил
асоратдан қутқазди. Европа
и Осиёда бир қанча мамлакатлар-
да халқ — демократия ва соци-
алистик революцияларнинг мува-
фақият қозонашига, жаҳон соци-
ализм системасининг вужудга кел-
лиши, империализм мустақилли-
лик системасининг емирланиши
ердам берди.

2.

Коммунизм сари олға борми-
ни сайли илчилар сиёсий, бу-
тин совет халқининг сиёсий ағал-
гарди булган партиянинг раҳбар-
лик роли ошаради. Хужжатлар
КПССнинг ташкилотчилик, феоли-
ти кучайишига, давлат, хужайи-
ямаоат ташкилотларига партия
раҳбарлигини такомиллаштириш-
га партия демократиясини ян-
да ривожлантиришга алоқадор
масаллар батафсил ёритилган. Пар-
тия ва унинг Марказий Комитет
Сталин шахсига сиёийни оқ-
батларини тутатини соҳасида, пар-
тия турмушининг дейнича норма-
ларига ва раҳбарлик принциплари-
га қаттиқ риоя этиш ва уларни ри-
вожлантириш соҳасида катта ни-
канди. КПСС Марказий Комитет

муларнинг резолюциялари ҳамда қарорларида» деган ҳужжатларнинг уюшма билан чинаралиниши — партия билан мамлакатнинг тоғий-сиёсий ҳаётида муҳим воқеадир. Бу тўпلام партиянинг партиявий-ташқилий ва мафқуравий фаолияти даражасини янада оширишга, КПСС тарихи масалаларини илмий ишлаб чиқишга ёрдам беради.

(«ПРАВДА» газетасининг 29 июлдаги редакцион мақоласи)

